

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Binali Yıldırım** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nadir YILDIRIM

Van Milletvekili

Tarih ve tarihsel değerler sadece o ülkede yaşayan halkların olmadığı gibi ülkelerin yönetimlerinin keyfi tutumlarına bırakılmayacak düzeyde dünya halklarının ortak mirası, demokratik ulusun belleği niteliğindedir. Neolitik Dönem insanının yaşam koşulları için uygun zemini oluşturan Mezopotamya coğrafyası, bu kadim özelliğini ona yaşam veren Fırat ve Dicle nehirlerinden almaktaydı, almaktadır. Neolitik kronolojiyi M.Ö. 10. Bin'lerden daha eskilere çeken bir çok yerleşime ve Hasankeyf'e ev sahipliği yapan Yukarı Dicle havzası, hükümetiniz döneminde yoğunlaşarak devam eden onlarca projeye kurban edilmek istenmektedir. Hükümetiniz, Ilısu Barajı ve Hidroelektrik Santrali projesi ile Neolitik Dönemden; Sümerlere, Akatlara, Asurlara, Babilere, Medlere, Perslere, Artuklulara, Mervanilere, Eyyubilere ve daha bir çok medeniyete ev sahipliği yapmış böylesi kadim bir coğrafyayı sular altında bırakacak olmanın tarihi sorumluluğunu taşıyacaktır. Hasankeyf'i kurtarmak için, yurt içinde ve yurtdışında yükselen çıgıllara hükümetiniz adeta kulaklarını tıkamışken, geçtiğimiz günlerde dinamitlerle patlatılan mağaralardan yükselen sesler Türkiye halkları tarafından işitilmiştir. Hasankeyf'i Yaşatma Girişimi'nin konuyla ilgili yaptığı açıklamada şu ifadeler yer almaktadır; *"Yapılacak çalışmalarda tehlike arz eden kayaların düşürüleceği söyleniyorsa da yerinde yapılan inceleme ve gözlemlerde tehlike arz etmeyen ya da düşme ihtimali az olan kayaların da düşürülmeye çalışıldığı görülmüştür. Bu kayaların düşürülmesi çalışmalarında, dinamit tarzı patlayıcılar kullanılmaktadır. Bu patlamalar diğer kayalarda da titreşimlere neden olmakta, kalenin doğal yapısı bozulmaktadır. Ayrıca kayaların düşürüldüğü yerlerde kilise kalıntıları ve eski kayadan yapılmış şaraplıklar bulunmaktadır. Düşen kaya parçaları kilise kalıntılarına ve şaraplıklara geri dönüşü olmayan zararlar vermektedir".*

Bu bağlamda;

1. Neolitik Dönemden bu yana topluluklardan toplumlara, Sümerlere, Akatlara, Asurlara, Babillere, Medlere, Perslere, Artuklulara, Mervanilere, Eyyubilere ve daha bir çok medeniyete ev sahipliği yapmış böylesi kadim bir coğrafyayı sular altında bırakacak olmanın tarihi ve hukuki sorumluluğu hükümetinizde değil midir?
2. Yıkımın dinamitlerle başlaması, İŞİD' in antik kentlere ve tarihe yaklaşımıyla aynı oranda değerlendirilmiş, kamuoyunda buna dönük tartışmalar yürütülmüştür. Bu iddialarla ilgili hükümetiniz resmi bir açıklama yapmayı düşünmekte midir?
3. Yıkımın dinamitlerle yapılmaya başlanması, hükümetinizin bilgisi dahilinde midir? Değilse bu konuda herhangi bir soruşturma tarafınızca başlatılmış mıdır?
4. Patlama ile birlikte yaşanan hasara dönük herhangi bir çalışmanız söz konusu olmuş mudur? Kaç tarihi yapı mevcut yıkımdan sonra geri dönüşümsüz zarar görmüştür? Bu yapıların kültür tarihleri nedir?
5. Ilısu Projesi Kapsamında şu ana kadar kaç kurtarma kazısı hangi tarihlerde gerçekleşmiştir? Bu kazılar kimlerin başkanlığında, kimlerin bilimsel danışmanlığında yürütülmüştür?
6. Ilısu Projesi kapsamında yapılan kurtarma kazılarından ele geçen eserlerin kayıtlı ve kayıtsız envanter sayısı nedir? Envanterlik eserlerin dönemleri ve ait oldukları kültürlerin analizleri hangi uzmanlarca yapılmıştır? Şu ana kadar bu konuda yapılan yayın sayısı ve yayın kapsamı nedir?